

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piaci SIMONFY-ház a város-
házával szemben

HÍRDETMÉNYEK,

Értékteljes hírek és a hirdetés körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
más-más közlemények ide intézendők

Harmadételes levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:
Egész évre . . . . . 10 ft — kr
Félévre . . . . . 5 ft —
Negyedévre . . . . . 2 ft 50
Egy hónap . . . . . 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsoros betűsor egy-szeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsor betűsoráért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, augusztus 8.

152. szám

A krízis!

II.

Először is tudnunk kell, hogy az adóemelésben egy alkotmányos kormány-
nak se teik valami nagy gyönyörűsége,
ez levén a legnépszerűbb dolog a
világban. Hanem teszi azt a körülmények
behatásának nyomása alatt, a legnagyobb
kényszerítésből, és hogy minden alkot-
mányos kormány azt szeretné, ha minél
kevesebb adóval lehetne kormányozni.

Mulatság talán Szapáryra nézve a
szigorú adóbehajtási rendeletek kiadása?
Egyáltalában, mu atság valakire nézve a
szigor? Sőt ellenkezően, ez tartozik a
legnehezebb emberi fe adatok közé. Jól
esik a szülének az, ami gyermekének
fáj? s mégis, hány-szor van ity fájdalom
okozására kényszerítve? Ha másként
nem megy valami, a szigorot kell alkal-
mazni, ez az emberiség történetében a
tapasztalás kifolyása. És ha bár a kor-
mány igen jól tudja, hogy az adófizetés
áldozatát a haza oltárára letenni igen
nehéz, mint a hazai intézmények öre és
fenntartója, nem teheti, hogy be ne haj-
tassa, nem teheti, hogy az országban
a rendet és a kötelességek teljesítését
felbomlásnak eressze. És mindezt be kell
hajtatnia mindaddig, amíg a kiadások
ugy kívánják. Apadnak most már ama
kiadások? Az árak apadása és átalaku-
lása érezhetővé teszi a mérlegen, hogy
a jövedelem sulya túlhaladja a kiadást?
Ha olcsóbban lehet be-zerezni és dolgoz-
tatni? A fizetések aránya csökken min-
denfelé: ekkor aztán megkezdődhetik a
kormány részéről is, hogy az adók le-
szállítására gondoljon. De mindezeket az
általános árhanysátlásoknak kell megelőz-
niök, s éppen azért, csak legutoljára tar-
tathatnák.

Minden támadások közt az tehát a
legigazságtalanabb és méltánytalanabb,
mely a kormányt az adószedés szigoráért
támadja, miután a kormány hazafias kö-
telességei közé tartozik, anyai szigori

fejteni ki, mennyi az állam kiadásának
fedezéséhez szükséges. Az a gyámoltalan
kormány lenne ütő és elitelni való, mely
a könnyebbség kedvéért visszariadna ezen
kötelesség teljesítésétől.

Az adófizetés terhének a lehető-
sége minden kormánynak mint az adók
behajtása, de mert e két kötelesség szor-
os viszonyokban áll egymással, egyiket
a másik rovására tuzozni szintén nem le-
het. A kötelesség éppen úgy kijelöli a
szigorot, mint az enyhítésnek határát.
Nagy baj lenne a tulságos szigor, de
talán még nagyobb a tulságos engedé-
kenység; ezzel nemcsak az állam fizet-
ési képessége jönne zavarba, hanem az
adófizetők fizetési képessége is, mert a
nagyobb összegek feltorlódása s azok
behajtása mégis megrendítőbb mint a
részletezett fizetés, és egyen a kormány
eljárása még oly atyai, de hogy ott,
ahol nem fizetnek kényszerrel ne használ-
jon, kívánni is képtelenség.

Mit csináljon tehát? Az államot
hagyja e elveszni és ezzel minden egyes
polgár életföltételét, a kereskedelmet,
közlekedést, igazságszolgáltatást sat. vagy
egyeseket kényszerítsen a fizetésre, oly
fizetésre, mely alól kibujni ugy se lehet?
Dehát nagy az adó! megvalljuk,
hogy a dolgok mai állása szerint magunk
is nagynak tudjuk; maga a megélhetés
fe adata, adó nélkül is elég nagy. Amde
nem ez az első krízis a világ történeté-
ben s ha Istennek ránk tetszik küldeni
a cholera, azt is tűrnünk kell, mert
vannak események, melyek az emberi erő
hatalmát nagyon is korlátoznak bizo-
nyítják. De hogy örökké nem tart egyik-
sem, lehet számunkra vigasztalás.

Van azonban még más vigasztalá-
sunk is, a mi abban áll, hogy Európa
kulturumetei közt a mi ifjuságunk és
életerünk nagyon sok nemzet kimerültsé-
gének felette áll. Nálunk a gazdasági
krízist is csak gazdasági fejtelenségünk
okozza. Mint ahogy a végzett jogász a

kezdő tanulóra lenéz, ugy nézhetnek le
mireánk az előbbre haladt nemzetek, de
hogy a kezdő tanuló pályafutása nem
lesz-e vajjon fényesebb akkor, mikor ök
már kimerültek, ki tudná megmondani?
Mig az élettörténet tapasztalása nekünk
adja a jogosabb reményt.

Bejártam Magyarország termékeny
vidékeit ez idén, s tapasztalnom kellett
hogy még ma is csak ébredzünk; a kor-
szerűbb gazdák tábláinak feltűnően gaz-
dagabb vetései szemmel látható bizonyi-
tékok valának. Korszerti művelés mellett
itt Európa közepén le fogjuk verni a tá-
vol vidégek versenyét, ez erős hitem.
Csak az a kérdés, ki fogja kitartani
odáig? Nem csüggedő, megfeszített erőnk
előtt az ígért földé nyitva áll, s ha
bár mi öregeknek ki vagyunk is onnan
zárva, az új nemzedék az atyák által
átzatott veregtekes földön még boldog
leend. A jövő az övék, de tőlünk kapják.

— Uralkodók s a cár találkozása
és a miniszterek. Több lap arról ad hírt,
hogy Tisza Kálmán miniszterelnök jelen lesz
a kemsieri találkozáson. A „Nemzet erre azt
közli hogy a nevezett találkozás részletei
még nem állapítottak meg, s Tisza Kálmán
kormányelnök, ki azon szándékában volt,
hogy augusztus második felét tengeri fűrdön
tölti, eddigelé nem tett oly intézkedést, mely-
ből e szándéka megváltoztatását lehetne kö-
vetkeztetni. Ha azonban lesz a kemsieri ta-
lálkozáson a külügyminiszteren kivül más mi-
niszter is, akkor ott lesz egy magyar mi-
niszter is, már akár a kormányelnök, akár a
kabinet valamely más tagja. Tisza Kálmán
kormányelnök különben a jövő hét elején
Bécsbe s onnét valószínűleg Ischlbe utazik.

— Mezőrendőrségi törvény. A mező-
rendőri ügynek az újabb időben kifejlődött
gazdasági, társadalmi és művelődési viszonyok-
hoz képest alkalmas rendezésére hasznat-
lan szükség lévén, a kereskedelmi miniszter
— mint tudva van — e tárgyban törvényjavas-
latot szándékozik az országgyűlés elé ter-
jeszteni. Hogy ezen javaslat a létező szükséglete-
ket kellően kielégítse, hogy a szokások és jök-
nak bizonyult eljárások a mezőgazdaság elő-

nyére a törvényben a jogot nyerjenek, végre
hogy az egyes vidékek helyi viszonyait figyelemre
meltassanak, a miniszter — mint értesülünk —
a mezőgazdasági birtokok elhatárolása, azok
felhasználása, a birtokrészek telki szorgalmait
a növénytermelés és fatermesztés érdekeinek
megvédése, az állattenyésztés emelését célzó
intézkedések stb. tekintetében több r ndbeli
kérdést intézett a törvényhatóságokhoz, felhi-
ván öket, hogy e kérdésekre 40 nap alatt vá-
laszoljanak. Egyuttal felhívta a miniszter a
törvényhatóságokat arra is, hogy azon szak-
értők névsorát, akiknek véleménye ez ügyben
meghallgatandó lenne, vele szinte közöljék.

A gasteini császártalálkozás.

Gastein öröndetes ünnepély színhelye
volt csütörtökön este: királyunk és királynénk
mentek oda Vilmos császár üdvözlésére, hogy
az agg uralkodót ez idén megkíméljék a szo-
kások ischl látogatástól. Ischlből reggel 9
óra 15 perczkor indultak oda különvonaton,
b. Mondel főhadiság, báró Nopcsa főudvarmester
és Mailáth Sarolta k. a. udvarhölgy kísé-
retében. Nem politikai, hanem családi jellegű
találkozás ez, (bíz ott van a királyné s
nincsenek a külügyminiszterek); de a né-
pekre nézve öröndetes esemény, mert új és
erős záloga ama benső barátságának, mely a
két nagy monarchia fejedelmét, a bke javára,
egymáshoz fűzi. Szép, verőfényes nap volt s
a gasteinai öröndetek. Már az előkészület
nagy elvességet idézett elő. Az országát
első kanyarodásánál állították fel az első diadal-
kaput. A második a helység bejáratánál állt:
két fenyőfa, bevonva osztrák és bajor színek-
kel s lomb-füzereikkel összekötve, tetején a
czimrel. A tulajdonképeni diadalívet a
Meran-villa elé helyezték, hol négy hatalmas
oszlopon a lombátor nyugodott. A fedett
sétányt s a házakat szépen díszíték lol ogók-
kal, czimerekkel, galylyal. Gróf Thun hely-
tartó, ki a királyi pár üdvözlésére szerdán
érkezett oda, azt a hírt hozta, hogy ő felsé-
gök minden hivatalos fogadtatást mellőzni
kívánának. Ennélfogva a községi előjáróság a
nagy diadalkapunál várta a királyi párt,
Straubinger polgármester pedig a hotel előtt
mondta el üdvözlő beszédét. A királyi pár
lakosztálya egyszerű. A Straubinger-hotelben
nagy, három ablakos, vörös bársony butorok-
kal ellátott fogadó-terem áll rendelkezésükre.
Ebből balra nyílik királyunk egyszerű háló-
szobája, mellette a cseléd-szoba. A fogadó-
teremből jobbra van a szárnysegédek helyi-
sége. Ezután következik királynénk terme

— Majd meglátjuk, hogy bírja é az eb-
adta nimetje — morgogta Dengelegi, tár-
sai felé —

Az élelmes primás ugy intézte, hogy
bírnja. A kis bogós egy adott jelre ismét a
kezci közzé eszuttatta az 50 frtot és a had-
nagy ur most még sokkal hetykébben paran-
csolt a cigányra hogy:
— Az én notámát huzd, ha kedves éle-
ted; Előre fizetek. Urral van dolgoz!

A primás pedig huzta.
Dengelegi mindig nyomába maradt a
hadnagy urnak. Lefözni nem engedte magát
A virtusát csak nem áldozhatja fel egy had-
nagynak a ki azonfelül még német is.

Már hajnalodott, és a hadnagy ötvenesei
egyre kergették Dengelegi százasaít. A kis
bogós tizenötösör helyezte magát szoros rap-
portba a hadnagy ur kezével, és ugyanannyi-
lárisát, hogy az ősi erény valahogy csütör-
tökököt ne mondjon!

Mikor aztán a cigány primás már
maga is megelégette a legujabb lel-ményes
szerkezetű bankópré működését (egy ötve-
nesével épen 700 frt bankót préselt) akkor
ráhuzta a Rákóczy indulót.

Dengelegi Adam uram pedig kivessi a
primás kezéből a nyirettyűt és hangos ne-
vetés között a fülebe sugja, hogy:

— Na cigány ugye istene-
sen megtanítottattam a nime-
tet?

A debreczeni nemzetörég története 1848—49-ben.

Irtá: TAMÁSSY KÁROLY

Még 1854. febr. 12-én volt, egy rendkívül
ünnepély mely ő felsége rendeletéből a
városháza nagytermében tartottat, mely fele-
zarta a városi közönség nyugalmát.

A Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A BANKÓPRÉS.

— Megtörtént egy deb. vásárvasárnapján —

Irtá: Honolulu.

Lőrincz napi vásárra jött be Debreczen-
be a Kálló semjény gróf tisztartója tekin-
tetes Dengelegi Adam ur: sertést eladni. Mi
sem természetesebb minthogy még otthon jól
kifőzte magának, hogy felhasználja a városi
alkalmat és amugy isten igazában jól ki-
mutatja magát. Miért is ne tenné? Egyszer egy
esztendőben ő is kitombolhatja magát; ha
egyébként nem is hát a változatosság ked-
véért. Mert bizony akárhogy keresi az
alkalmat otthon, még sem találja meg. A
legjobb esetben összejön a postamesterrel,
kántorral, meg talán még a felcserral és ak-
kor is miből áll az egész mulatságuk? semmi
egyéből minthogy öreg estig ütök a pakon
bírók.

— Variáció delectat! mondogatta ma-
gában és elhatározta, hogy a „Bika“ kormos
talai között olyan orgiát fog ütni, mely elég
lesz legalább is a jövő esztendői Lőrincz napi
vásárig.

S mert a sertésekre különösen jó idő is
járt: az ige csakhamar testté lön.

Dengelegi Adam uram önelégedetten
vesszi köztökjét, reagyuja a jó szűz verpelé-
tíre és bodor füstgomolyokat eregetve elhe-
lyezkedik a „Bika“ amugy is füstös éttermé-
ben. Hogy pedig a drága időt minden tekin-
tetben jól kiaknázza, az országra szálló ivás-
nak kellőképpen megceremti a szilárd ala-
pot. Etlapot hozat és különös tekintettel a
különféle rendű és rangu borkoresolyákra
amugy magyar miskásán befalatozik.

Még alig készült el a szilárd talaj
megtöremtésével, a mikor válogatott jeles

kompania szegődik hozzá. Dengelegi Adam-
nak csak ugy ragyog az arca az örömtől a
a mikor kezét szorit régi jó cimboráival. A
szerecsensé véletlen hozta asztalához a pircsi
nótáriust, az anarcsi erdömestert meg a Bal-
kányi urasság tisztartóját. Egytől egyig el-
származott régi jó szabolecsi firmák! Na lesz
már.

— Isten hozott fiuk. Ide üljtek, az ég ál-
djon meg! Hát hol jártok itt a hol a madár
se jár? Új le már, te! — és sorra csökölöd-
zik mindegyikkel közben kikerdeve, hogy a
honbeliek hogy vannak egészség dolgában?

A jég csakhamar meg van törve és meg-
kezdődik az ivás. Előbb csak aundandé-
játosan, aztán művészi emelkedettséggel allegro
míg aztán kisvártatva prestissimó a jó kedv
azoi ban még mindig nem mutatkozik. Csak
mikor a dinom-dánom zenitje felé közele-
dik, akkor látják, hogy nagy bakot löttek
mert nem gondoskodtak — czigányril.

Na de ha ök nem gondoskodtak, gon-
doskodott róla a Guszti főpinczér ki egy in-
tésre a Dengelegi Adam balfüle mellé tereli
a fekete sereget.

Ezért a figyelemért sorra puszizzák a
ragyogó arcu főpinczért — de még az át-
ellenben levő asztalánál egyedül üllő hadnagy
urat is, ki elmélázva nézi a nem mindennapi
koresmai jelenetet.

A deb. híres első banda dölczeg
primása a fiukkal együtt nagyban tessik az
előkészületeket; a puszta látásuk is mily lel-
kesedést idézett elő, hátha még ráhuzzák a
méltóságos Dengelegi Adam urasság notáját
hogy:

„Cserebogár, sarga cserebogár!
Reá is huzták, a mint még se addig se
azontal nem huzták. Sirt, jajvaszékelt az a
száraz fa, hatalmas harmoniában lövelve
az elegikus hangokat. A lagutolsó brácsos

is mélyen átérezte azt a hangot a mit kie-
gészítőül kölönszött oda a primásnak, mert
tudta, hogy urnak játszik a kiből „jóeskan
kinéz“

— Acsi — kiáltja el magát egyszerre
Dengelegi Adam és egy 50 frtot nyom a
primás ábrázatára.

Az átalellenben üllő hadnagy a kit csak
nem rég helyezték ide Styx Neusiedlből —
nagytól néz. Ilyet ő még nem látott.

Ah ah, so ein Leichtsin! — mondo-
gatta magában, s aztán ismét elmerül a je-
lenet szemlélésében.

Egyszerre csak észre veszi, hogy a
kompania meggyezéseket tesz rá; és mert a hó-
nap 27 ike is v. n.: — (épen 2 nappal a Gel-
der Auszahlung előtt) távozásra készült.

Na de hát a primás sem vak, hogy ne
lássa a dolgok mibenlétét. Mikor meglátja
hogy a hadnagy ur távozni indul „a kapott
50 frtot a kis bogóssal észrevétel nélkül a had-
nagy ur kezébe eszuttatja és ide oda forgó
szemeivel érthetően adja tudtára, hogy
mar most csak azért is: ő m u l a s s o n!

A hadnagy urnak se kellett több. Egy
csapásra a helyzet magaslatán találta magát.
Nem is habozott soká, hanem rögtön akci-
óba lépett.

— Hé cigány! az én notámát a ki
rézangyala van Előre fizetek! — kiált a
társaság felé nagy hetykén a hadnagy ur.

A primás persze hogy ráhuzta a hadnagy ur
notáját, pedig bizony azt se tudta, hogy
melyik az, s hogy van e a hadnagy urnak
egyáltalában notája. Mikor a nota elbangzott
nehéztelésre vették a hadnagy fellépését Den-
gelegiék, végre is abban egyeztek meg, hogy
majd kivierundzwanzigolják ök a hadnagy
urat. Szíves engedelmevel az asztalhoz ül-
tek. Dengelegi most egy százast vett ki és
ráparancsolt a cigányra.

vörös damaszt butorokkal, továbbá az egyszerű hálószoba, meg egy kis boudoir, mely a komornák szobájába nyílik.

A királyné most van először Gasteinban és így jövetelének természetesen a legnagyobb lelkesedéssel néztek elébe. Vilmos császár a királyi párt a Straubinger-szálló teraszán fogadta, osztrák magyar ezredesi egyenruhában, mellén a Szent István rend nagykeresztjével. Királynak porosz tábornoki egyenruhát viselt, mellén a fekete sasrend jeveivel a királyasszony fekete selyem ruhában volt, melyre könnyű esőköpeny borult. A fogadó bejáratánál gr. Perfoncher udvari marsall azt jelenté a felségének, hogy Vilmos császár, ki szalonjának ablakából nézte magas vendégei bevonulását, lejtőt üdvözlésükre. De királynak gyorsan karját nyujtá hitvesének, s gyorsan felfelé haladt a lépcsőn. Utánok ment a fényes kíséret. Ezalatt azonban Vilmos császár már lejutott szobájából, s a nyílt teraszon találkoztott a magyar királyi párral. A fogadtatás rendkívül szíves volt. A császár megölelte a háromszor megcsókolt barátját s a királyasszonynak udvariasan kezét csókolt. A felségesség társaság ezután az ősz uralkodó szalonjába vonult vissza hol Vilmos császár nagyszerű virágbokrétát adott át a királyasszonynak. Ő felségei husz perczig időztek Vilmos császárnál, s midőn visszatértek lakásukra utközben a közönség közt összegyűlt magyarok lelkesen megjellegtek őket. Este Vilmos császárnál családi vacsora volt, melyben a kíséretből senki sem vett részt. Utána az uralkodó pár, Straubinger polgármester vezetésével, megtekinté a gyönyörű kilátást. Vilmos császár lakaszobájában maradt, mivel az orvosok megtiltották neki, hogy este elhagyja a szobát. Másnap reggel a királyi pár kirándulásokra tett. Délután 4 órakor volt 36 terítékű udvari ebéd s a királyi pár este elutazott.

A királyné Zell am Seebe, királyunk Innsbruckba megy. Innsbruckból vissza térve királyunk a hó 21-én a pilseui hadgyakorlatokra, szeptember elején pedig a st. pölteni gyakorlatokra indul. Szeptember közepén a klagenfurti kiállítást tekint meg s ezután a horvátországi gyakorlatokra utazik.

A debreczeni löverseny.

1885 Augusztus hó 9-én — Nevezések.

I. Államdíj 1000 frank. 1600 méter.
1. Mr. Princze 3 é. s. m. Rigó. — 2. Br. Podmaniczky Géza 3 é. s. k. Peeress. — 3. Br. Bánffy Ádám id. p. k. Gardeni II. Egyleti akadály verseny 800 frt. 3200 méter.

1. Fáy Béla ur id. p. k. Kedvencez (félvér). — 2. Harkányi János ur 5 é. p. k. Arbenne. — 3. Ugyanaz 4 é. p. k. Cabale. — 4. Györgyei Illés ur 4 é. s. k. Venetia telivér ap. Przedrut a Venus Cambuscantól. — 5. Lovag Kutschenbach Sándor huszár főhadnagy ur 5 é. p. k. Pritty-Girl, félvér. — 6. Reinle János huszár hadnagy ur id. p. k. Nische (félvér).

Utónevezés az oszlopnál.
III. Nagyalldij 2000 frank 2000 méter.

1. Harkányi János ur 3 é. p. k. Lovó 2. Mr. Princze 3 é. s. m. Rigó. — 3. Br. Podmaniczky Géza 3 é. s. k. Peeress. — 4. Br. Bánffy György nevezi br. Bánffy Ádámnak 4 é. s. k. Erzsébet a Ketteldrum a. Erzsi. — 5. Br. Bánffy Ádám 3 é. p. m. — a Harry-Hall a Mistriges. V. Gátverseny államdíj 1000 frank 2800 méter.

1. Harkányi János ur 5 é. p. k. Kedvencez (azel. Rachedattel) — 2. Harkányi János ur 4 é. p. k. Cabale. — 3. Br. Bánffy György 4 é. p. k. Tisane a. Dami a. Themanau. — 4. Seidl huszárhadnagy ur nevezi Schwarz huszárhadnagy ur 5 é. p. h. Princ (félvér) — 5. Kálmán Frigyes honvéd őrnagy ur 7 é. s. h. Gyémánt (félvér) VI. Debreczen városdíja 100 cs. kir. arany. akadályverseny 3200 méter

1. Harkányi János ur id. s. k. Didó (félvér) — 2. Harkányi János ur 5 é. p. k. Arbenne. — 3. Ugyanaz 4 é. p. k. Cabale. — 4. Lovag Kutschenbach Sándor huszár főhadnagy ur 5 é. s. k. Pritty-Girl (félvér) — 5. Br. Bánffy György id. b. k. Ribis ap. Ketteldrum ap. Erzsébet — 6. Ugyanaz 4 é. p. k. Tisane. — 7. Reinle János huszárhadnagy id. p. k. Nische (félvér)

VII. Asszonyások díja. Tiszteletdíj. Távf. 2000 méter.

1. Harkányi János ur 3 é. p. k. Lovó 2. Br. Bánffy György 3 é. b. k. Verona ap. Baccaneer anyja Chihham. Utónevezés az oszlopnál kétszeres tétellel.

Napi hírek.

Kik akarnak Budapestre menni? Városunk polgármestere által még Augusztus hó folyamán Debreczenből Budapestre és vissza az orsz. kiállítás megtekintése végett rendezendő kirándulás ügyében holnap d. e. 10 órakor a város háza nagy tanács termében értekezlet tartatik. Felkérnek mindazok kik e kirándulásban részt venni akarnak, hogy ez értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen és Hajdumegy a Szabadságharc szoborát. A „Szabadságharc szobor” alapra eszkölzendő országos gyűjtésre Budapest főváros által kiküldött 50 tagú központi bizottság a gyűjtés eddigi (jun. 30-ig) elért eredményéről nyilvános számadást bocsátott ki. E szerint az alapulomány tesz készpénzben 520 frt. 70 krt; takarékpénztári 4% betétekben 36413 frt. 18 krt; 4% kincstári jegyekben 73300 frt. kinnlevő, már megszavazott, vagy aláírt adományok — és kamatokban 17421 frt. 37 krt; összesen 127655 frt. 25 krt. Debreczenből ezen összeghez járult a hatóság saját alapjából 1000 frttal; gyűjtőveken aláíratott 130 frt. 70 krt; felhívás nélkül adományoztatott 111 frt. 76 krt; külön felhívásra 285 frt; összesen előíratott 1527 frt. 46 krt; befizetett pedig 1367 frt. 46 krt. A 150 frt. hátralék a „Debr. takarékpénztár” terhelő Hajdumegy községekbe pedig begyűjt 276 frt. 22 krt. A rendezett tanácsú városokból: H-B ő s z ö r m é n y b ő l 200 frt. 14 krt; H-H a d h á z r ő l 30 frt. 75 krt; H-N a n á s r ő l 15 frt. és Szoboszlóról 272 frt. 80 krt.

Kassay Sámuel csütörtökön délután helyezték örök nyugalomra Nagyvárdon az olasz sírkertben. A temetési szertartást Kun Béla ev. ref. lelkész végezte. A debreczeni tanárikart Dr. Kovács Sándor és Balogh Ferencz tanár urak képviselték. A temetésen, mely a biharmegyei kórháztól történt, igen szép számu s előkelő közönség jelent meg.

könyvből, bár örökre el lehetni! magokat velem együtt elszánt polgártársaimmal tettem azt az emberiség, vallás, polgári kötelesség kívánta; annak elegendő jutalma volna a sirunkig minket kísérő boldogító öntudat.

Ő cs. kir. apostoli felsége azonban — a minden jó, szépet és nemes méltánylani és megjutalmazni szokott kegyelmes fejedelmünk meg nem engedte, hogy egyedül ilyen benső jutalomban részesüljünk, hanem miud engemet, mint polgártársaimat, a most tudtunkra adott ritka külső kitüntetésben is legkegyelmesebben részesíteni méltóztatott.

Fogadjátok tehát nagyságod, és jutassátok fel felségem fejedelmünk trónszámolyához hódolatteljes legmélyebb hálánkat, és engedjé meg, hogy valamint mindég és mindenütt, úgy különösen itt és ez alkalommal kifejezzük sziveink érzelmét e kevés szavakban: Az Isten tartsa meg — boldogítsa, áldja meg ő cs. kir. felségét, összes birodalmának — kedves magyar hazánknak boldogságára! Eljen!!!

Ezen a város háza nagytermében megtartott ünnepély után, néhány évre ismét nagy esztend Debreczen városában.

Minden évben többen haltak el azon vitéz polgárok sorából, a kik a szabadságharc alatt, mint nemzetőrök nagy szolgálatot tettek a magyar hazának és Debreczen városának.

Biró József, Balogh Károly, Gelléri János, a 12. század vitéz tagjai, porladoznak már a temetőben, és az idő keze már szővi rájuk a feledés fátyolát, mely már nem sokára, nemcsak a debreczeni volt 12. számú nemzetőri századot, de az egész debreczeni nemzetőrséget is, egészen el fogja borítani, mintha nem is létezett volna soha e világon!

Ott volt a váradi kir. jogakadémi tanárkara is majdnem teljes számmal, valamint az ev. ref. egyház intelligens tagjai közül is számosan.

Az augusztusi csillaghullás. Az augusztusi periódicus csillaghullás az idén aug. 7-től 12-ig tart. A megfigyelési körülmények rendkívül kedvezők, mert a hold májféltől 2 órakor, a következő napokon pedig mindig későbbben fog fölteszeni, s így este 10 órától kezdve a meteorok főképp a sötétebb keleti részben lesznek láthatók, ott hol most a téjt közelében a Perseus, Cassiopeia, Hattyu csillagzatok állanak.

A „nádudvari növény” saját pénztára javára f. h. 15 dik napján az ottani Casinó termeiben zárt körű táncvigalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj személyenként 1 frt. Felül fizetések köszönettel fogadtatnak.

Löverseny. A holnap vasárnap tartandó löversenyre belépti jegyek Szepesy és Kerekes urak diszműára kereskedésében (város háza alatt) már váltathatók; ugyanott versenyorszokotok (Programm) is kaphatók.

Az erdőférszi magyar közni velődési egyesület nagyszabású gyűjtési rendszerében legutóbb az orvosokot kívül az ügyvédi kamarák kérétekkel az eszme terjesztésére. Memorandum szerű kérelem küldetett a herceggímáshoz és a főváros főpolgármesteréhez, valamint a külön-külön kérvéllel kerestettek fel az összes érsekek és püspökök, valamint nagyprépostok és rendfőnökök. Hasonlóképp külön kérelem megy a kanonokok és plébánosokhoz. A protestáns püspökök az iránt kérétek meg, hogy körlevéllel haasanak a lelkészekre és tanítóokra, a gyűjtést illetőleg. A hazafias lutheránus lelkészekhez már korábban elküldtetek a gyűjtőívek. Az ország összes alispánjai és polgármesterei — egy-kettő kivételével — megindították a gyűjtést. — A bárcakönyvekből eddig 50,000 forint érték bocsátottat ki. A mozgalom igen nagy mérvet ölt. Az öszegek naponként arányosan a legkitünőbb kolozsvári pénzintézeteknél helyeztetnek el. Az egyesület egyik védnökévé Trefort Ágoston miniszter fog felkérteni. — A hadseregől is egyre többen jelentkeznek, kik az egyesület tagjává óhajtanak fölvetetni.

Kézbesíthetnek postaküldemények. A helybeli m. kir. postahivatalnál a következő postaküldemények kézbesíthetnek: Wener Julia (posta-utalvány N. Váradról), Taigler Ferencz (posta utalvány helyből), Simkovits Béla (utalvány T. Dobról). A nevezettek jelentkezzenek a helybeli m. kir. postahivatalnál érték-küldemények átvételére végett.

A kölcsönös-segélyző-egylet hivatalos helyiségét az Ipar és kereskedelmi bank új épületébe (piacz, Csanak-ház mellett) tette át, a hol (udvar, keresztesület) a befizetések és kölcsönmeghosszabbítások a rendszer órában eszközöltetni fognak.

A főiskolából. Az 1885/6 iskolai év kezdetén a magán vizsgálatok a Szeptember érettségi vizsgálatra jelentkezők nézve Augusztus hó 30-és 31-ik, a VIII osztálybeliekre nézve Szeptember 2-ik és 3-ik, a javító vizsgálatok Szeptember 4 és 5 napján fognak tartatni. A kik gimnásiumi tanulóknak kosztot és szállást adni kívánnak, felhivatnak, hogy a gimnásiumi igazgatóságnál aug. 20-ik napjáig e szándékukat jelentsék be az utca, házzám és lakásul adandó hely minősége megnevezésével. Másfelől a szüktől is megvárja az igazgatóság, hogy utasítását a koszt és szállás fogadásban igénybe vegyék. A koszt és szállások a tanulók magaviseletére felügyelvi tartoznak. Az igazgatóság az olyan helyeken, melyeket a tanulóknak akár egészségére, akár erkölcsiségére nézve károsoknak talál, a tanulók felfogadását nem engedi meg, illetőleg őket onnan utólagosan is elrendeli. A ref. főgm. igazgatóság.

Ertesítés az utcai elemi iskoláról. Van szerencsém teljes tisztelettel tudatni, hogy az 1885/6 ik tanév a debreczeni ev. ref. egyház utcai iskoláiban f. aug. hó 20-ik napján fog megnyitvatni; a mikor is az élet idejük 6-ik évtől betöltött fiu és leányövédek felvétele megkezdetik s aug. 10 utolsó napjáig folytattatik; mely időn túl az elkésztő növendékek, kellő igazolás mellett, csak is az iskolaszék elnökének engedélyével vétetnek fel. Az érdekel t. cz. ref. vall. szülek tehát az 1888: XXXVIII. törv. cz. 1 § értelmében tisztelettel felhivatnak, hogy 6 évet már betöltött gyermekeiket, kezesz telési j egy el látva, a hozzájuk legközelebb eső iskolába felvinni, s ott beiratni: a 12 évet még be nem töltött tanköteles gyermekeiket pedig azon iskolába, melybe a mult tanévben jártak, ugyancsak aug. 20-ik napján felküldeni ismerjék szülei kötelességüknek, annyival inkább, mert a növendékeknek felsőbb osztályokba átvitele azon nal meg fog történni; mely rendezés után a rendszeres tanítás is megkezdetik. Az ismétlődő iskolákban pedig a tanítás aug. 30 napján veszi kezdetét. A másvallású növendékek is felvétetnek iskoláinkban, de csak szept. 1-5 napjától kezdve és úgy, ha a fél évi tandíjt t. i. 2 forintot az egyházi adószedő hivatalnál előlegesen befizetik miután az egy. közgyűlés határozata értelmében a nem ref. vallású növendékek egyedül a tandíj befizetését igazoló nyugtának felmutatása mellett iratkozhatnak be iskoláink növendékei közé. A fent hivatolt törv. cz. 4 § a megrendelvény a szüleknek, gyermekeik okadatlatlan mulasztásáért, kiszabott fokozatos büntetését

saját magok és gyermekek jól felfogott érdeke kívánja tehát a szülektől, hogy tanköteles gyermekeiket iskolába felküldjék, azokkal a tanórákat ne mulasztassák, mert ellenkező esetben a tekintetes kapitányi hivatal kénytelen lesz, mint a mult tanévben is tette a köteleességeket nem teljesítő szülekre szigoruan alkalmazni a törvényszabta büntetést, minek pedig sok kellemetlen következtetés szokott lenni. Tisztelettel maradván Debr. 1885 aug. 6 Némethi Lajos ev. ref. iskola szék elnöke.

Hajdumegy szabályrendeleteinek gyűjtéményéből az első kötet tegnapielőző kikerült a sajtó alól. Szerkesztették Rásó Gyula alispán, Szinay Gyula főügyész és Wessprémi Zoltán aljegyző. A házagptóló gyűjtémény rövid idő alatt ki fog osztatni a tisztviselők, rend. tan. városok és községek között.

Az Aradi szintársulatánk egyiké kitünő tagja Somogyi Károly ma városunkban időzött. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy az Aradi Gerő szintársulatának tudgyöngeségéről terjesztett hírek — miut Somogyitól, a társulat viszonyainak jó ismerősétől értesülünk — alaptalanok. Mert Aradi nagyáldozatkészséggel folytatja társulatának szervezését, hogy az minden tekintetben megfelelhessen Debreczen közönsége magas igényeinek. Társulata tagjai között több kitünő tehetség lesz, kiknek neve meg nem jut nyilvánoságra miután az igazgató mint Somogyi mondá társulata tagjának jó hírű nevével megakarja lepni a debreczeni közönséget.

Egy rajtavesztett cigányasszony zsebmésző. Ma reggel a pircsoron egy szakácsné ugorkát vásárolt s míg a kofával alkudozot mellé settenkedett egy cigány asszony s zsebből kirántotta a zsebkendő, melybe egy 10 frtos bankó volt betakarva. Azonban a szakácsné szerencsésére a körül állók észrevették a tolvajlást s így a cigány asszony menten illőhelyére lett bekisérve.

Tűzoltó muri. Mához egy hétre, az az f. hó 15-én este a népkertben fog megtartatni a helybeli önkéntes tűzoltók „murija”. Az aláírások tömegesen folynak és alapos kiállítás van rá, hogy ez egyike lesz a legsikerültebb nyári mulatságoknak.

Hajdumegy közigazg. bizottsága a vásár hetője helyett kedden d. u. 3 órakor tartja meg e hónap üléstét.

Kitüntetett debreczeni iparos tanuló és segédek. A munkakiállítás jnyrje, melyben iparostanulók és segédek vehettek részt, befejezte működését s kitüntetésre vonatkozó ajánlatok e hó 5-én tartott jury tanácsban elfogadtattak. A jutalmak kiosztása nagy ünnepélyvel fog a miniszterek és az országos bizottság jelenlétében vasárnap e hó 9-én a zencsarnokban megtörténni. A jutalmazottak nagyon természetes jelenlehetnek a díjak kitsztásában. Debreczeni kiállítók közül aranyéremdíjat három kaptak. Ezen ifjak a következők: Piskoltsi Károly iparos tanuló ezüst oklevél jó és szép munkáért és ezeken kívül I. arany; Komáromi Károly iparos segéd szép és jó munkáért ezüst oklevél és 1 db, arany, ugyanezen kitüntetést nyerte Vas János. Bronz oklevelet nyertek továbbá: Gyenge Lajos és Hinteleiter Károly. Megjegyezzük, hogy Debreczenből igen kevés kiállító tanuló és segéd jelentkezett.

A szülekhez. A t. cz. szülek s illetőleg gyámok tisztelettel értesítetnek, hogy a ref. collégiumban a tanítóképzede gyakorló iskolájába s az elemi iskola osztályába való beírás és felvétel folyó évi aug. hó 20-án venndi kezdetű a tanítóképzedei IV-dik tanteremben. Debreczenben 1885 aug. 7. Az Igazgatóság.

Lódiájazások a nagyvásár alatt. A nagy vásár alatt két féle lódijazás is fog történni. A földmívelés ipar és keresk. műáita a Debreczen városi és Hajdumegyeyi tenyészlovak díjazására adott jutalomdíjak holnap d. e. fognak a nagy erdei fürdőház előtti téren kiosztatni. Ez az utolsó alkalom hogy Debreczen város és Hajdumegyey tenyészlovak együtt állítatnak ki bírálatt alá, miután már a jövő évtől fogva a magas min. Hajdumegyey tenyészlovak jutalmazására külön díjazást engedélyezett. Holnap Hajdumegyey törvényhatóságát az ünnepelel Oláh Károly, elsőaljegyző fogja képviselni. A jutalmak szétosztása után a nagyerdői fürdőháznál régi jó szokás szerint bankett lesz. A másik díjazás hetfőn d. e. 8-órákor fog végre menni a lóvásártéren. Ezt pedig a lótenyésztes emelésére alakult részvény társaság rendezi. Díjaztatni fog a lóvásárra hozott legzebb kocsi- és háttas lovakból is öt-öt rendbeli. A díjak szép hintőszerzámnyeregfelszerelés és több rendbeli ipareztékek lesznek. A pályázóknak a fent kitűzött órá előtt jelentkezni kell, a jelzett vásártéren lévő épületben.

Nevelő kerestetik. Egy szépassz származású, jó házból származott felsőbb tanuló teljes állással nevelőséget kaphat egy má a Szépasszban két évig tanult fiúcska mellett, kit főképp a német nyelvben kellene oktatni naponta pár órán át. Bővebb felvilágosítást szerkesztőségünkben.

Hadház ujjonczállítási székhely. A hadházi hadköteles ifjak többé nem lesznek kénytelenek H. Bösörménybe menni a szorozásra, miután a miniszterium a hadházi kérelmére megengedte, hogy jövőre Hadházon ujjonczállítási székhely legyen.

Egy tanuló felvétetik a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában.

Mendelovich kapható szeret (Harr Lancaster mindennem

„Debreczen biztos forr módosítandó many tartó kiknek kö három ház rozta el.

„A debreczen tott igazg sel haladt ról azonban ti adatok i: felemli 110 ezer fr

„F völeg élén hogy az a bau eslet aztán a p Mit a „M ez engedé emített le közleg h eltemetésé ellenkezől annyiszor ugyan is j meth Józ parbaj szí ma Arado tevő legye soha sem egy orszá baj eset repelt, ki leg a Kor fél 3-ko, dultum d (az enged gomat). M készség u lat tulajd ezt távira a párhaj (neve) ten temetkezé néve egy leges tar ugyancsa (a lelkész fentebb i egyáltalá megtörté volna a

Gyakorta Ferencz környgyógy folydéka értéke miut bizt minden k A gyako lyet Kw kérdézől kényszer sen szap magyar

Scha

Má ban szer sike nyi köni zelebb ö czára, e mégis m doboz „g meggyyg Mo gyomors hitom n tmet n Gr

gyógó és miud szagou. Le Szé nel utan csatis a tett gy ara figy 6kemm

A ga

A év i leg golo: ó jan aug baza ar ugyan volt, m esett é czikk te Mál év alc: óbb 5.50 frt A zab Mult e

...k jól felfogott ér...
 ...laktól, hogy tanko...
 ...ába felkijűlék, azok...
 ...asztások, mert ellen...
 ...kapitányi hivatal...
 ...mult tanévben is tev...
 ...fejlesztő szülék...
 ...szívényszabta büntetés...
 ...felméleten következő...
 ...tel maradvány Debr...
 ...ajos ev. ref. iskola

— Vadászoknak figyelmébe ajánljuk
 Medelovics Lajos m. k. lőporárudájában
 kapható legújabb találmányu angol aczél
 seret (Hartschrott) valamint villám Bliz
 Lancaster és Lefauchex töltények, ugyszintéz
 mindennemű revolver patronok és dugaszok.
 — A „Tisza” esődre vonatkozólag a
 „Debreczeni Hírlap” tegnapi ujdonsága,
 a biztos forrásból nyert értesülés alapján oda
 módosítandó, hogy tegnap nem a csődválaszt-
 mány tartott ülést, hanem a csődnitezők, a
 bírák közgyűlése 185 ezer forintért nem
 három háznak, hanem egynek eladását hatá-
 rozta el.
 — A bűd-szt. mihályi vasút építése a
 debreczeni h. nánszi vasúttársulat tegnapi tar-
 tott igazgatósági ülésén ismét egy nagy lépé-
 ssel haladt előre. A tanácskozási eredményé-
 ről azonban a vasút építése érdekében posi-
 tív adatokat nem közölhetünk. Anyuit meg-
 is felemlíthetünk, hogy a posta kincstár
 110 ezer forint erejéig járul az építés költségeihez.
 — Kornai őrnagy temetése tudvale-
 vőleg élénk sürgönyváltást idézett elő amiatt,
 hogy az aradi lelkész megtagadta a párbaj-
 ban elesett Kornai egyházi eltemetését, mit
 szán a püspök engedélyre még is megtenni.
 Mint a „Magyar Allam”-nak írják, a püspök
 az engedélyt tényleg sohasem adta meg. Az
 emitt levél erre vonatkozó része a követ-
 kezőleg hangzik: „Kornai őrnagy egyházi
 eltemetése püspöki engedély nem adatott,
 ellenkezőleg, a kétszer kért engedély ugyan-
 annyiszor megtagadtatott. Az aradi lelkész
 ugyanis jul. 30-án ily sürgönyt küldött Né-
 meth József püspöknek: „Debreczenben a
 párbaj színhelyén meghalt Kornai őrnagyot
 ma Aradon általam kívánják eltemettetni. Mit-
 től legyenek? A püspök, ki hasonló engedélyt
 soha sem ad s ennek dacára nem igen régen
 egy országoszte nagy hullámokat vert pár-
 baj eset után a hírlapokban, mint olyan sze-
 rept, ki az elesett temetését végzette, jelen-
 leg a Kornai-féle esetben, jul. 30-án, d. u.
 fél 3-kor, a következő táviratot küldötte: „In-
 dultum dare, jurisdictionem meam excedit,
 (az engedély megadása tulhaladja joghatósá-
 gomát). Miután ezt a sürgönyt az aradi lel-
 készség megkapta, az aradi temetkezési vá-
 lat tulajdonosa, Csutak, 3 óra 55 perczkor
 ezt táviratozta a püspöknek: „Kornai őrnagy
 a párbaj után egy óráig élt. N. (a lelkész
 neve) temesse e?” Mire Németh püspök, ki a
 temetkezési vállalat tulajdonosával, mint reá-
 nézve egészen magán jellegű egyénell, érdem-
 leges tárgyalásba boocsátkozni nem akart,
 ugyancsak jul. 30-án, fél 5-kor így felelt: N.
 (a lelkész) már kapott választ: — értvén a
 tettebb idézetet, mert a lelkész ur mást
 egyáltalában nem kapott... A temetés azonban
 megtörtént, még mielőtt Csutak megkapta
 volna a választ sürgönyére.”
 — Köszvény és idegszenvedőknek.
 Gyakorta említettük ezen helyen, Kwizda
 Ferenc János ur, es. k. udvari szállító és
 körgyógyász Korneuburgban közsvény-
 folyadék készítményét A mint a mindig be-
 értező bizonylatokból kitétnék, ezen szer,
 mint biztos hatású, majdnem csalahatalan
 minden köszvény és rheumában szenvedőül.
 A gyakori meglepő siker következtében, me-
 lyet Kwizda közsvényfolyadékával elérték, a
 kérdezősködés oly nagy, hogy Kwizda ur
 kényszerülve érezte magát, raktárait teteme-
 sen szaporítani és az, ez idő szerint, minden
 magyar-osztrák gyógyszerháznál kapható.
 Schaumann Gyula gyógyszerész az urnak
 Stockerauban.
 Már hosszabb idő óta erős gyomorba-
 ban szenvedek. Minden megkísérelt gyógy-
 szer siker nélkül volt — vagy csak pillanat-
 nyi könnyebbülést szerzett. Midőn is legkö-
 zelebb önmek hirdetésére figyelmeztettem; d-
 ezára, hogy én ettől sem sokat tartottam,
 mégis megkísérlettem, és már a harmadik
 doboz „gyomorsó” has-nálata után tökéletesen
 meggyógyultam.
 Most oly jól érzem magam, mit csakis
 gyomorsójának köszönhetek, és nem mulaszt-
 hatom el, Önnek ezért leghálásabb közö-
 nemet nyilvánítani.
 Grätz, 1883. október 28.
 Pogotz Á.
 os. k. ny. százados
 Kapható a készítőnél Schaumann
 gyógyszerésznél Stockerauban
 és minden gyógyszerháznál Osztrák-Magyaror-
 szágon.
 Legkisebb utánvétli küldemény 2 doboz.
 Szerem kitévő sikere gyomorbetegségek-
 nél utánzásokra talált; a n. é. közönség tehát
 csak a valódi Schaumann Gyula által készí-
 tett gyomor-sót kérje, és kérem egyszersmind
 arra figyelni, hogy minden doboz névjegyzé-
 skemmel van látva.
 A gabona-üzlet helyzetéről.
 A hét folyama a elé tük a mult
 évi legolacsonyabb árakat. A mult évben
 legolacsonyabb árakat a bécsi magvár első nap-
 jan aug. 25-én voltak. Akkor az elsőrendű
 buza ára 8 frt volt piacunkon, most is
 ugyanazon áron áll. Őszi buza ára 7.50 frt
 volt, most is ugyan. Új tengeri ára 5.40 frt
 esett egy új mint jelenleg. Egyedül két
 csikk tesz kivételt, az tengeri és az új zab.
 Mult évben aug. szeptember 6 tengeri leg-
 alacsonyabb ára 6.10 frt volt, a hét folyamában
 5.50 frt, és így ez évben 60 krral olcsóbb.
 A zab árak ellenben ez évben magasabbak.
 Mult évben ősz zab legolcsóbb ára 3.6, a

tavaszi zab legolcsóbb ára 5.90 volt. Ez
 évben ősz zab legolcsóbb ára 6 frt, atava-
 szii zabé 6.30 frt volt. és így a zab ára
 40 krral áll még magasabban a tavalyi leg-
 olacsonyabb áráláshoz képest. A külföldi
 piacok mult évi aug. 25-iki és jelenlegi
 ellentétesek.
 New Yorkban a szeptemberi buza
 ára, tavaly 98 cent volt, most 101 és egy
 negyed cent, tehát 12 és egy negyed centtel
 magasabb. Ugyan ott a liszt ára tavaly 335
 cent volt, most pedig 50 centtel drágább,
 ára 385 cent. Csak a tengeri ára olcsóbb,
 tavaly 63 cent volt, most 52 és egynegye-
 den áll; és 10 1/4 centtel olcsóbb.
 Párisban mult évi hó 85-én
 az augusztusi buza ára 21.50 frank volt,
 most 22 1/4 tehát 1/4 frankkal magasabb, de
 az öt frank vámfolytat az importáló orszá-
 gok részére 4 1/4 frankkal olcsóbb, tavalyhoz
 képest.
 Berlinben is jóval magasabbak
 az ideai árak s tavalyinál, de a hét márkával
 fölemelt vámfolytat ez években is az impor-
 táló termelő országok részére a buza ára ol-
 csóbb, mint tavaly volt.
 Bár merre tekintünk is, kilátásaink nem
 kedvezők, mert gabonánk értékesítésénél oly
 akadályok állanak utban, melyeket eltávolí-
 tani nem vagyunk képesek. Es ehez járul még,
 hogy ideigabonánk, a mennyire az
 eddig érkezettekől itélni lehet, minősége
 nem felelnek meg a kivitel igényeinek. A ti-
 szavidéki buzák szinte többnyire sárgás és
 nem oly szép piros színűek, mint rendszeren
 szokott lenni. A r páink színe és szem mi-
 nőségére nem felelnek meg a külföldi gyárosok
 igényeinek, ezért is a kivitel igen nehezen
 mozog az előző évekhez képest. A külföld
 eddig csak kísérleti rendelményeket eszközölt,
 melyek azonban az általános kínálat mérvé-
 hez képest elenyésznek.
 A gabonaféleség tehát immár megindult
 és eddig mi sem állja útját. Nem látunk spe-
 kulációt, mely a jelenlegi olcsó árakon vá-
 sárlásokat készíthetne. El van batoralan-
 nitva a tőkepénzes — látva a folytonos
 áresökkenést. Malmaink, gépeink nem képesek
 haszonra dolgozni. A liszt képessége igen
 csekély belföldön, valamint külföldön is. A
 rendkívül g y ü m ö l e s t e r m é s folytat
 a kenyér-fogyasztás igen jelentékeny és késő
 őszig kevés kilátásnak nyílik, a lisztüz-
 let kedvező fejlődésére. Kivánatos lenne,
 hogy a tolakodó kínálat feltartassék, külön-
 ben ki vagyunk téve azon veszélynek, hogy
 a gabonárok oly alacsony fokra esnek, mely
 nem áll arányban a magyar gazda előállítás
 költségeivel.
 Legújabb.
 „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)
 BUDAPEST aug. 8. A fővárosban
 és környékén az éjjel nagy zivatar volt;
 utána csendes tartós eső.
 GASTEIN aug. 8. Az udvariebed
 után, melyen a felségek egymás egés-
 ségére üritettek poharakat, a királyi pár
 visszatért lakására, röviddel azután Vil-
 mos császár bucsulátogatást tett a felsé-
 geknél. Az elutazásnál a német császár
 karofogva levezte a királynét a vend-
 dégfogadó lépcsőzetén, s a négylovas
 kocsi ajtaját kisérté; erre az uralkodók
 háromszor megcsókolták egymást. Vilmos
 kezét csókolt a királynének. A indulás-
 kor a királyné még egyszer kinyújtá a
 kecsiből bucsuzásra kezét, melyet Vilmos
 császár ismét megcsókolt. A közönség a
 felségeket lelkes hochokkal fogadta.
 INSBRUCK augusztus 8. A király
 éjjelkor ideérkezett, ropant közönség
 által lelkesülten fogadtatott.
 PARIS aug. 8. A francia vendé-
 gek tegnapi este félnyolcórakor indultak
 el Budapestre.
 Felső szerkesztő és kiadó lapfajladonos
 Vértesi Arnold.
 Szerkesztés: Karczag Vilmos.
 Nyilt-tér.)
 Válasz a „96000 darab tűz-
 biztosítási díjváltó sorsa”
 czikkére.
 Dr. Kardos Sámú debreczeni ügyvéd-
 nek 1885 július 22-én a „Nemzet”-ben
 s több Budaesti újságban a hely-
 beli lapokban a fenti cím alatt kibocsátott
 közleményére a nevezett ügyvéd ur személye-
 liránti különös tekintetből s hogy a nagy kö-
 zönség a jeles cikk közre boocsátásával in-
 dokálról is tájékozást nyerhessen, szükséges
 gesnek tartom a következőkben válaszolni.
 Hogy miért érdekl Dr. Kardos Sámú
 mu ügyvédét oly nagyon a kérdéses díj-
 váltó sorsa — az alábbiakból kitétnék; de hogy
 ha valakinek, ugy nevezett ügyvédnek lett
 volna legtöbb indoka arra, hogy ezen ügy-
 ve magát belene ártsa, már csak a tisztesség
 okból is, azt bátran állíthatom.
 Tudomásom szerint Dr. Kardos Sámú
 ügyvédnek még ez ideig nem volt alkalma
 a sorsra.
 *) E rovatban közlöttekert nem vállal felelőssé-
 get a szerk.

A Phoenix biztosító társaság ellen a Tiszánál
 biztosított feleket képviselő s ezen per is,
 melyben a Phoenixre nevezve a között
 kedvezőtlen határozat keletkezett, más ügy-
 véd által vitetett s így még azzal sem di-
 csekedhetik, hogy az ő kitévő védelme foly-
 tán sikerült a neki annyira tetsző curial
 határozott kieszközölni. — Miből folyólag
 Dr. Kardos Samu ügyvéd azon czikk ki-
 boocsátásánál vagy eszközölésénél magat
 felhasználtni, vagy pedig kicsinyes boszu-
 állás vezette annak közbe tételénél; mert
 hát tudni való, hogy nevezett ügyvéd még a
 mult évben szívesen vállalkozott volna, mint
 a Phoenix képviselője a Tisza díjváltók bepe-
 relésére, amennyiben nem egy ízben felkeresett
 engem, sőt Budapestre a vezérképviselőség
 hez is felutazott azon czéllal, hogy a
 helybeli vezérigynökségnél a jogi képviselő-
 tet elnyerhesse, ámbar tudta, hogy a társa-
 ságnak már van ügyvédje, kivel a további
 összekötést megszakítani oka nem volt. Ter-
 mészetezen Dr. Kardos Samu ügyvédnek ezen
 kísérleti teljes kudarcot vallottak s most
 már talán abban keresne vigasztalást, hogy
 ha reklamjai folytatn sikerülne egy pár 4-5
 frt díjváltó perben az általa az idén már
 annyira sajnált Tisza biztosított felek képvi-
 selőjét alperesi minőségben megnyerni. Se-
 gitse az Isten!
 A kérdéses curial ítélet indokolásával
 foglalkozni magamat hivatva nem érzem,
 hanem azt bátran állíthatom, hogy a Tisza
 tűzbiztosítási társaságának a Phoenix által tör-
 tént átvétele a biztosított feleknek nem hát-
 ránya, de minden tekintetben hasznára szolgál,
 mert a felek által a Tiszával kötött szer-
 ződések ugyanazon feltételek mellett vállal-
 tattak át. Ily módon meglettek ok minden a
 bucsukból reájok hárulható károsodástól óva
 s minden költség vagy eljárás nehézség nél-
 kül szüntelenül biztosítva voltak még mindig
 most már oly társaságnál, melynek meg bi-
 ztosításában talán még Dr. Kardos Samu ur
 sem kételkedik. Csak így volt elérhető, hogy
 a Tisza tűzbiztosításai egy napig sem voltak
 általam nélkül, a feleknek nem kellett új
 illetményeket fizetni, meg maradtak ingyen
 éveik, vagy arra már megszerzett igényeik
 élvezetében s így épen csak a tűzbiztosító
 felek maradtak a Tiszánál minden károsodás-
 tól mentve.
 Ha tudná Dr. Kardos, hány száz kisebb
 nagyobb tüzkárt fizet ki a Phoenix oly felek-
 nek kik nála egy kajozár díjat sem fizettek.
 ha tudná, mily nagy összeg mentetett meg
 a közjónak károkból, dijakban stb. ezen
 transactio által, akkor ha van benne egy
 parányi elfogulatlanság, jobban tudná meg ité-
 ni — mi a közérdek, belátná, hogy a köz-
 érdeknek a biztosítások átvétele teljesen
 megfelelő volt. — Nem a köz, hanem csak ne-
 hány fiscalis érdekeinek felel meg a különben
 nagyon kis számú perlekedők felbujogatása
 miben Dr. Kardos ur is mesterkedik a közér-
 dek hangzatos czége alatt.
 Ezek után Dr. Kardos Samu ügyvéd
 urnak azon jó tanácsosul szolgálók, hogy jö-
 vőben lelkismeretesebben válogassa meg azon
 eszközöket, melyek által nevé is ismereteb-
 bé tehethi gondolja, mert ily utak követésé-
 vel ha posványba jut, csak önmagának kö-
 szönheti.
 Fenyvessy Béla
 a „Phoenix” bizt. társ. titkára.
 Lóárverés.
 A néhai cs. kir. őrnagy
 KORNAI FRIGYES
 hagyatékához tartozó négy darab részint
 arab, részint angol faj, tökéletesen belo-
 vagolt házi ló, a debreczeni tek. árva-
 szék 5526/1885. a. ü. számú végzése
 folytán, a debreczeni lóvásártéren a f.
 év augusztus 10-én, 11 órakor
 nyilvános árverésen el fog
 adatni. Kivánatra addig is bővebb felvil-
 lágosítást adhat a cs. kir. Pálffy ezred-
 beli Dezső főhadnagy ur mint zárgond-
 nok és Koszorus Lajos mint az árvaszék
 megbizottja.
 Csődalaffi végkiárulás.
 Vb. Michelstetter Henrik csődtöme-
 géhez leltározott áruknak, végkiárulás
 utáni eladása, a csődválasztmány által
 elrendeltetvén: értesitem a közönséget,
 hogy a csődtömeghez tartozó, nagymeny-
 nyiségű férfi, női és gyermek cipők, esz-
 mák, szőricszmák, férfi és női harisnyák
 esernyők és bő-kenőcsök, Michelstetter
 Henrik üzlethelyiségében (Piacz-u. Báró
 Josincz né-éle ház) rendkívül olcsóság
 mellett, még gyári áron is jóval alól,
 folyó évi aug. hó 8-ik napjától ke dve
 kiárultatnak.
 Dr. Nagy Lajos
 megmondnok.

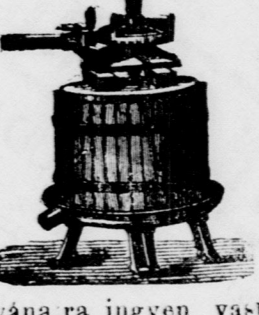
FOGORVOS
Dr. DEAK
 (ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fog-
 orvos és udvari tanácsos segédorvosa)
 fog- és szájbetegségeket alaposan
 gyógyít.
 Odvas fogakat a legkitévőbb anyagokkal töm
 (plombiroz.) — Egyes műfogakat és egész
 fogsorokat a legújabb amerikai légyomatu
 szerkezet szerinti készit.
 A fogkő, vagy bármily lerakomány
 által ékteleenné vált fogakat megtisz-
 títja.
 A használatlan lett fogakat és fog-
 gyökereket eltávolítja.
 Rendel: d. e. 9—12 és d. n. 2—5 óráig naponta.
 DEBRECZEN, piac, Vecsei-ház (a „Bika” szá-
 loda és Nagy-Hatvan-utca közti soron.)
 Dr. DEAK „antisepticuma” (fogpor és száj-
 víz) a fogak és szájrú tisztántartására.
 Ára 60 kr.
 Főraktár: Göltl Nándor gyógyszerháza a
 „Megváltóhoz.”

Kiadó étterem.
 A „HUNGARIA” étterme igen előnyös
 feltételek mellett október 1-től kezdődő bér-
 letre kiadó.
 Értekezhetni a Hungaria kávéház tulaj-
 donosával.
 Szinkenderből készült 3 águ
 dohányzsineget
 legjobb minőségű kézi
 gyártmányt
 jutányos árért
 ajánl
Geréby Fülöp
 DEBRECZENBEN.

Giraud Ottmár fogász
Nagyváradról.
 Tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget,
 hogy e vásár alatt ép ugy mint minden
 helybeli vásár alkalmával a fogfájásban
 szenvedőknek mind mütéti, mind technikai te-
 kintetben, a legújabb rendszerek szeri-
 rint s a
 legnagyobb kimélet mellett
 szolgálatra áll, fogak és egész fogorok ké-
 szítése, arany, platina, ezémet vagy
 amalgam általi plombirozás, fogak tisztítása és
 reszelése, valamint tovább meg nem tartható
 fogak és foggyökerek kibuzásával.
 Lakása: Széchenyi utca
 Mencez-ház 1813.

Eladó dinnyék.
 A legjobb faju nemes
 dinnyék kaphatók mátol
 kezdve üzletemben.
CSONKA DÁNIEL
 nádszékfőnö úzlete
 Vrad-utca „Európa” kávéházzal szemben.

Borsajtók
 és
szőlő-malmok
 készít számos ezer pél-
 dányban és küld minden
 országba a világon. Leg-
 újabb és legjobbnak el-
 ismert szerkezet mellett
 solid kivitelű.
 Minden nagyságban
 90 l. 1600 l. tartalomig.
 Árak legolcsóbban, ki-
 vána ra ingyen vas-úti, vagy gózhajó állomás
 szállítással; rajzokat és czimket, hol sajtóink
 használatban vannak, küldünk portmentesen
 és ingyen. Solid ügynökök kívánatosa.
Mayfarth Ph. és Társa
 Frankton a. M. és B. c. II. Taborstrasse 76,
 vasöntőde és földmívelési és szőlőszeti
 gépek gyára.

Fegyver raktár.

A vadászati idényre ajánljuk új szállítmányu
LEFAUCHEUX, LANCASTER és PERCUSSIONS
valamint a világhírű LÜTTICHI

Pieper és Diana lőfegyvereket.

Kaphatók a fentebbiekhez nagy választékban mindennemű
töltényhüvelyek, fojtások, capszlikók és teljes töltőgépezetek.
Lefaucheux és Lancaster

Forgópisztolyok (Revolverek),
SZOBA-FLOBERT PUSKÁK és PISZTOLYOK,

ezekben való golyós és serét töltények, Revolvertokok, vadász-butykosok. — kések, — székek, — sipok, — táskák, töltény-övek, kutya nyaklók, madár zsinórok, lábvédők (gamaschen) stb.

SZEPÉSSY és KERÉKES

norinbergi és diszáru kereskedésében.

ÜZLETHELYISÉG VÁLTÓZTATÁS.

Az arany csizmához

czimzett

női, férfi és gyermek czipő üzletemet

főpiac utcára a városháza épületébe,

Telegdy K. Lajos könyvkereskedése térszomszédságába helyeztem át.

A mit is azon kérelem hozok a n. é. közönség becses tudomására, hogy szerény vállalatomat ezután is, mint eddig, pártolni kegyeskedjék,

illő tisztelettel

FALK OTTO

Debreczen, főpiac-utca a városháza épületében.

Megrendelések mérték után, ugyszinté javítások gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

ORAVSZKY JÁNOS

kocsigyártó

DEBRECZENBEN

a darabos-utczai saját házában, collegium sorján.

Ajánlja mindenféle nagy mennyiségben elkészített

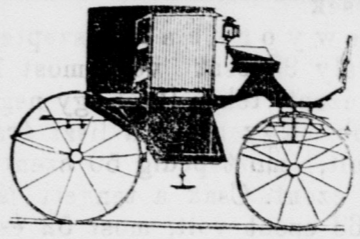
NYITOTT és ZÁRT KÉSZ KOCSIK

raktárt; valamint mindenféle **KOCSIK KIJAVÍTÁSA** és **BECSERÉLTETÉSE** úgy helyben, mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik. Mindennemű **KOVÁCS** és **KERÉKGYÁRTÓ** munkák saját műhelyemben végeztetnek.

Ezuttal a vásártéren nem fogok raktárt állítani, hanem csakis saját házámnál.

REKE GUSZTAV

kocsigyártó, Debreczenben
Piacz-utca, 2084-dik szám alatt, a megyeházzal szemben.

Ajánl:
mindenféle kész **KOCSIKAT**
mérésüket árák mellett

Kovács és kerékgyártó munkák saját műhelyemben eszközöltetik. Régi kocsik a lehető legrövidebb idő alatt kijavítottatnak, vagy kívánatra becseréltetnek.

Országes vásár alkalmával kész kocsik nagyszámban állanak a vásártér rendelkezésére.

A t. közönség pártfogását kérem

tisztelettel

REKE GUSZTAV
kocsigyártó.

Tűzek akadályozására

gőzcseplés alkalmával a Lokomobil-kémény által szétszórandó szénrészecskék felfogására, ajánlom rég jónak bizonyult

szabadalmazott okomobil szikrafogóim

Árjegyzékek ingyen és díjmentesen.

Gépgyár-raktár: **MUNKÉ**

Wien, III. Reinerstrasse 31. és 36.

további különleges cikkek: szivattyúk, targonca szivattyúk, szikrafogók, régi gépek.

ELADÓ

ház és föld!

Kis-várad-utczán, 2116. sz. alatt lévő **ház, onodói földjével együtt,**

jutányos áron

eladó. — Ertekezhetni e felől ugyancsak kis-várad-utczán, 2084-dik sz. alatt.

Reke Gusztáv
tulajdonossal.

18 Terno! egy huzás

Nincs osztrák lómba az a lottomunkus, akihez már nem tartunk volna, s nem nyertünk volna, de nagyobb nyomorba vittük magunkat.

Utolsó próbát és valóban sikerült Csekefalvy Iona úr sága Kassán, lakóhelye 86 szám alatt.

Ő a jelenkor legjobb mestere nem toladó, nem halmozva magát díszekkel fel, de tettel segít készséggel a hozzádolóhoz.

Nyerünk a f. hó 25-én tartott bélyegzárson 47, 68, 22. számokra egy-egy 480 frt. Halmay Agoston atatoros 680 frt. Popovich Iván pékmester Zarándok úr. Adrianszky Nicodém plébános brodyai lakos 900. Journó Kajetan triestzi lakos 1200. Setran'y Wencze prágai Janoshid-utca 6 sz. lakos 2100. Harizsonos britanni földfa-utca 89 sz. lakos Kovary Mihály főbírókos és tíz társaság 1200. Karam mky Sándor pékártné Krakó podguri lakos 67 sz. Ajánlottakból mind-néinek font nevezett Asszony, aki hozzá fordult küldjön be belevélt 3 darab 5 kros postabélyegget.

KWIZDA

Köszvény folyadék

(Gicht-Fluid)

ezek óta kipróbált, kitűnő szer **köszvény, rheuma és idegszenvedések** ellen.

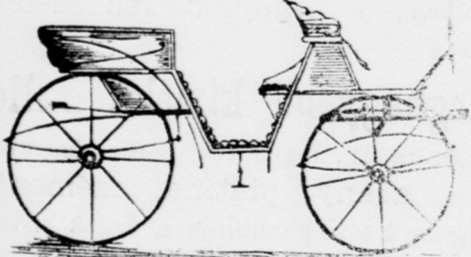
Ezen szer kitűnőnek bizonyult a kífeszamodásoknál, az erek megbővítésénél, az aláfutásoknál, nyomásos fájdalmaknál, a bőr érzéketlenségénél, továbbá a szertü görcsöknél (lábszargörög), idegfájásnál, dagadtoknál, melyek hosszas bekötözésekkel előállnak, különösen erő-itőseknek fáradalmak előtt és után, hosszabb menetelés után, ugyszintén előhaladott korban előnyös gyengeségénél.

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Péternél, kicsinyben Dr. Rotcsanak V. Emil gyógyszerárban és Rickl J. Zelmosnál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurm Renczénél; Miskolczon Dr. Csorba István, Csáthy Gyula, Ujházy Kázmér és Malykó Gyula, Nyiregyháza: Szopkó Adolfinál, Szolnokon: Horánszky és Keszéssy gyógyszerárban.

Főszékhelyi raktár: Korneuburgi leti gyógyszerár.

Azonkívül a koronaországokban minden városa és mezővárosában van raktárunk, mint koronként a vidéki lapokban közöndom hozatik.

Csalások akadályozása miatt kérem a n. é. közönség vetinél mindig Kwizda köszvényfolyadék (Gicht-fluid) kéri, és arra ügyeljen, hogy minden üveg egy-egy vörös papírszalaggal legyen aláírásom és védjegyem van, egyen látva.

NYITOTT és ZÁRT KÉSZ KOCSIK

raktárt; valamint mindenféle **KOCSIK KIJAVÍTÁSA** és **BECSERÉLTETÉSE** úgy helyben, mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik. Mindennemű **KOVÁCS** és **KERÉKGYÁRTÓ** munkák saját műhelyemben végeztetnek.

Ezuttal a vásártéren nem fogok raktárt állítani, hanem csakis saját házámnál.

Czigelkai

a)	b)
gyógyvíz	ásványvíz
elsőrendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.	legdusabb szilik- és szén-sav tartalmu Európa válemanyi ásványvizei között.

A forrás-igazgatóság
CZIGELKÁN
Sárosmegye.

1885

MECHIVÁS.

A FOLYÓ ÉVT. ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCZI KÖRUT 80. BUDAPESTEN és VÁCZI KÖRUT 63.

SAJÁT, KÜLÖN F. CZÉLRE ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, ÉGY ZENDENYTÜL DUBAN ELLÁTOTT

RENDEZETT BE, melynek szives megtekintésére az érdeklődők tisztelettel meghívótnak.

1885

Budapesti

KIÁLLITÁSI SORSJEGYEK 1 frt

4000 nyeremény

Főnyeremény készpénzben csak 1% levonással

100.000 ft

továbbá 20.000 ft 10.000 ft értékben

11 sorsjegy 10 ft

Kiállításí so sjáték-kezel sége Budapest, Andrassy-út 43.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.